

CATALAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
CATALAN A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
CATALÁN A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Thursday 13 May 2010 (afternoon)
Jeudi 13 mai 2010 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Comenti **un** dels dos textos següents:

1.

I si encertes a mirar el meu o qualsevol món amb ulls nous, el cor torna a bategar anhelós, malgrat que sigui un vell cor de senglar hirsut. Es així com també s'esdevenen els dies de l'amor, tan delerosos. I com ressusciten els morts.

5 No tots els morts, es clar, només alguns. I mai aquells que en vida passaren com una ombra de la vida, pobres per sempre, sinó els que abans de morir es van clavar dintre d'algú i allí, suggestius, pugnen sobreexistint en infiltració perquè les revingudes passions ocultes dicten que el seu cicle, el seu teixit planetari, no ha periclitat.

10 Qui sap quan les coses acaben, quan les coses comencen? L'aire vola invisible mentre ens omple d'energia vital. Aquest mateix llibre arrenca de la manera que ho fa i podria fer-ho d'una altra ben diferent. Sense, però, que en resultés una història distinta, perquè tot va com l'aigua: corre en rierols per allí on pot, avall, per acabar invariablement enclotada. I és que a la fi sempre hi ha una tomba ... Llavors el problema no consisteix a evitar l'inevitable, sinó a rescabalar de la regió sucumbida un o altre tros de vida.

15 Suposo que aquest fenomen o aquest núvol és el que més o menys m'ha nuat i implicat amb l'oncle Baltasar Guillem de Les Cases Velles. Factors genètics de prolongació imperativa, somnis amagats i pugnaços el lligaven per a mi insospitadament amb mi i així, una vegada mort ell o esfumat en les llunyanies, ha continuat alenat emboscat dintre meu i cada cop més desimbolt i obsessiu, malgrat que jo n'hagués negligit el record, n'hagués rebutjat l'influx perquè sí o perquè no.

20 Torna pletòric en mi, doncs, aquell home extemporani, burleta, complex, devora el qual vaig viure fascinat en la meva infància i que en la meva joventut tan aviat tenia proper, m'estimulava, com havia desaparegut i jo no en comprenia el motiu: aquest regust àcid que deixa la consciència de l'oblit ... L'oncle del qual un dia vaig arribar a creure, primer enyorat i després fatalista, que en definitiva simplement m'havia sobrevolat, reduït a incidència qualsevol de l'atzar, i
25 havia partit després cap a altres bandes, cap a altres persones. Quan pensem en solitud sovint ens enfortim, però també errem.

I és que els fets i la raó immediata que se'n dedueix no basten per entendre'ns, per entendre res, malgrat que siguin elements rotunds. El veritable sentit de l'existència és instintiu, batega en les ànimes, és germinatiu magmàtic i no quadriculat matemàtic. Però no ho copsem, obnubilats
30 pels dies que ens arrosseguen urgents i pels esdeveniments que ens endogalen pesants.

Per això, ha estat una fonda contraposició de les cares aparents dels fets el que ha motivat que de bell nou, en efecte, em senti agafat de la mà de l'oncle somrient, de l'oncle agosarat, de l'oncle sorprenent, com quan de nen em portava encisat per la muntanya profunda de pedram solemne i arbrat sensorial de Les Cases Velles, i per la mar esbandida que parteix de
35 darrere l'illot de Sa Dragonera i que sembla començar la fi del món. I s'hi inventava cançons d'un surrealisme rodolinesc, les cantava còmicament engolat i jo el mirava i reia i saltava:

40 Vol verivol,
la lluna pel pujol!
Vol verivol,
la vida és un grinyol!
Vol verivol,
la bruixa de l'estol!
Vol verivol,
qui vola és el mussol!
45 Vol verivol,
escup-li el pinyol!

50 Em ve ara a la memòria una de les últimes vegades que vaig veure l'oncle i precisament en una de les seves actituds distanciades i iròniques. Però actitud de portes enfora, perquè en ell darrere l'escenificació hi niava sempre una xarxa d'intencions ensems laberíntica i concreta, inflexible i temptejant. Aleshores, però, no ho vaig poder ni saber endevinar ... És ara quan intento guaitar entre bastidors.

Baltasar Porcel, *El cor del senglar* (2000)

2.

El Nom

Clementina em dic,
Clementina em deia.

Altre temps jo fui
un xic temorega:
5 el nom m'era llarg
igual que una queixa
i em punyia el cor
quan les amiguetes,
per fer-me enutjar,
10 molts cops me'l retreien:
“Quin nom més bonic!”
–deia una d'elles–,
“però no t'escau:
és nom de princesa”.
15 “Ai, quin nom estrany!”
–moltes altres feien–;
i jo al fons de tot
sentia l'enveja
20 dels seus noms tan clars
de Maria o Pepa.

Clementina em dic,
Clementina em deia.

Però un any s'enfuig
i un altre any governa.
25 Aquell nom que abans
féu ma tímidesa
i es tornà després
una dolça fressa
sobre el llavi nu
30 –jo mateixa el deia–
ara m'és l'honor
i m'és meravella.
Cap nom no és tan bell
damunt de la terra
35 com el que l'amat
em canta a l'orella,
i entra en els recers
de l'ànima meva
i em puja al cervell
40 i em clou les parpelles.

Del cel de l'amor
tombava una estrella ...
Ara el nom em lluu
damunt de la testa.

45 Clementina em dic,
Clementina em deia.

Clementina Arderiu, *Lectures de poesia catalana* (1978)